

[PDF udgave \(129 KB\)](#)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
res stedfortrædere

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

20. oktober 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljøministeriets grundnotat om forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/96/EF om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE-direktivet), KOM(2003) 219 endelig, 2003/0084 (COD).

GRUNDNOTAT

Forslag til ændring af EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2002/96/EF om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE-direktivet).

KOM(2003) 219 endelig udgave, 2003/0084 (COD)

Resumé:

I forbindelse med afslutning af forhandlingerne mellem Rådet og Europa-Parlamentet af direktiv om affald af elektriske og elektronisk udstyr, WEEE-direktivet, 2002/96/EF blev det fra producentside påpeget at udgifterne for producenter i forbindelse med bortskaffelse af "Historisk affald" (fra produkter markedsført før 13. august 2005) kunne blive meget omfattende. Kommissionen har derfor foreslået ændring af direktivets artikel 9, som i stedet pålægger nye producenter samt til dels andre brugere end private husholdninger det økonomiske ansvar. Forslaget skønnes ikke at medføre nævneværdige merudgifter for amter, Kommuner og staten. Blandt høringssvarene støtter en del ændringsforslaget. Andre ønsker fortsat producentansvaret fastholdt fuldt ud.

1. Status

Kommissionen oversendte d. 6. maj 2003 forslaget til Rådet og Parlamentet. WEEE-direktivet har hjemmel i artikel 175 i TEF og ændringsforslaget skal derfor vedtages i Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Der er ikke tidligere oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om sagen.

2. Formål og indhold

Europa-Parlamentet og Rådet opnåede den 11. oktober 2002 forlig om direktiv 2002/96/EF og direktivet trådte i kraft den 13. februar 2003. Direktivet skal være implementeret i dansk lovgivning senest den 13. august 2004.

I slutfasen for vedtagelsen af direktivet, påpegede nogle producenter, at ordlyden i artikel 9 kunne give anledning til bekymring, for så vidt angår finansiering af udgifterne mht. produkter markedsført før 13. august 2005 ("historisk affald").

Da forligsudvalget ikke kunne tage højde herfor på det sene tidspunkt i forhandlingerne, blev Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen enige om at vedtage en fælles erklæring,

viste sig at være begrundede, bekræftede Kommissionen at den ville fremsætte forslag til ændring af direktivets artikel 9. Parlamentet og Rådet forpligtigede sig til, at behandle et sådant forslag hurtigt i overensstemmelse med deres respektive interne procedurer.

WEEE-direktivet indeholder foranstaltninger med sigte på indsamling og miljøvenlig behandling af affald af elektrisk og elektronisk udstyr. Direktivet er baseret på producentansvar, hvilket indebærer, at det er producenterne af elektrisk og elektronisk udstyr, som skal finansiere indsamling, genbrug, behandling og miljøvenlig bortskaffelse af WEEE.

I henhold til WEEE-direktivet skal finansiering af historisk affald fra husholdninger varetages af alle de producenter, der er på markedet, når de respektive omkostninger påløber, f.eks. i forhold til deres markedsandel pr. type apparat.

Kommissionens oprindelige forslag overlod finansieringen af historisk affald fra andre kilder end private husholdninger til "kontraktlige aftaler, der indgås på købstidspunktet mellem producenten og brugeren af det pågældende udstyr." Ved førstebehandlingen blev denne bestemmelse ændret til formuleringen "skal producenterne sørge for finansiering af omkostningerne ved håndteringen." Alternativt kan medlemsstaterne bestemme, at andre brugere end private husholdninger gøres helt eller delvis ansvarlige for denne finansiering. Denne formulering kunne på det pågældende tidspunkt accepteres af alle institutioner.

Først i forbindelse med forligsproceduren for vedtagelsen af WEEE-direktivet, gjorde nogle producenter institutionerne opmærksomme på mulige økonomiske konsekvenser af direktivets artikel 9.

Virksomhederne påpegede, at implementeres det gældende direktiv, så det er den oprindelige producent, der bærer det finansielle ansvar, kan det medføre forholdsmæssigt meget store omkostninger for producenter med vigende markedsandele, med risiko for tab af arbejdspladser til følge.

Det af Kommissionen den 6. maj 2003 fremlagte ændringsforslag gør producenter af nye produkter, der erstatter tilsvarende produkter eller produkter som tjener samme formål, finansielt ansvarlige for omkostningerne i forbindelse med håndteringen af det kasserede produkt, på det tidspunkt hvor de nye produkter leveres.

Finansiering af omkostningerne i forbindelse med historisk affald, hvor der ikke købes nyt udstyr, påhviler andre brugere end private husholdninger.

Da andre brugere end private husholdninger ofte anskaffer nyt udstyr i forbindelse med en aktivitets-/produktionsudvidelse, vil ændringsforslaget samlet set reducere producenternes ansvar for finansiering af historisk WEEE.

Såvel det gældende direktiv som ændringsforslaget vil derfor kunne koste arbejdspladser.

3

Producenternes ansvar for etablering af indsamlingsordninger og varetagelse af oparbejdningen af WEEE berøres ikke af den foreslåede ændring.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget overlader det til medlemsstaterne at fastsætte nøjere bestemmelser. Dette giver også medlemsstaterne mulighed for at fastsætte nøjere regler for brugernes forpligtigelser i forbindelse med indsamling af udstyr. Så længe de overordnede principper for finansiering harmoniseres,

forventes der ingen fordrejning på det indre marked. Derfor bør nærhedsprincippet anvendes.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Ændringsforslaget indebærer, ud over de ændringer der skal foretages af miljøbeskyttelsesloven i forbindelse med WEEE-direktivets generelle implementering, ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske og administrative konsekvenser :

Økonomiske omkostninger for andre brugere end private husholdninger:

Prisen for indsamling af affald af elektriske og elektroniske produkter er ca. 1 kr/kg.

På oparbejdningssiden varierer prisen for miljømæssig oparbejdning af produkter der skal specialbehandles, alt efter hvor mange komponenter/stoffer der skal frasepareres før maskinel oparbejdning. Prisen med den nuværende teknologi vil typisk være på mellem 2 og 3 kr./kg, som i dag betales af sidste bruger.

For kontor-, handel- og servicevirksomheder vil denne omkostning delvis blive overtaget af de producenter der leverer nyt udstyr.

Industrielle virksomheder anskaffer oftest nyt udstyr i forbindelse med en kapacitetsudvidelse, og virksomhederne har ofte det udskiftede udstyr stående standby, så det kan anvendes i forbindelse med en spidsbelastning i produktionen. Hertil kommer, at den løbende udvikling af produktionsudstyr gør det vanskeligt at vurdere, om nyt udstyr erstatter det kasserede.

Det er vanskeligt at vurdere, hvor omfattende det finansielle producentansvar for historisk WEEE for industrien vil være med den foreslåede ændring af artikel 9.

Økonomiske omkostninger for producenterne:

Ved indførelse af producentansvar skal producenterne, under en eller anden form helt eller delvis sikre det økonomiske fundament til finansiering af såvel indsamlings- som oparbejdningssomkostningerne.

Det historiske affald i Danmark fra andre brugere end private husholdninger udgør ved en gennemsnitlig levetid på 10 år en mængde på ca. 250.000 tons, svarende til en håndteringsomkostning på ca. 750 millioner kr. Nye producenter, vil i henhold til ændringsforslaget, blive pålagt at betale en del af de

4

økonomiske omkostninger ved bortskaffelse af det historiske affald, selv om de ikke har markedsført produkter i denne periode.

Meromkostninger for kommunerne og amter:

Spørgsmålet om de økonomiske konsekvenser for amter og kommuner i forbindelse med miljømæssig forsvarlig indsamling og oparbejdning af kommunalt og amtskommunalt ejet elektrisk og elektronisk affald, blev forhandlet på plads i forbindelse med udarbejdelsen af den danske bekendtgørelse.

De produkter der er omfattet af ændringsforslaget anvendes hovedsageligt i administrationen, på plejehjem, skoler og institutioner, hvor forældet udstyr typisk erstattes med nyt. Ændringsforslaget får

derfor ingen nævneværdig indflydelse for kommuner og amter.

Omkostninger for staten:

Gennemførelse af forslaget forventes ikke at medføre nævneværdige meromkostninger for staten.

Beskyttelsesniveau:

WEEE fra andre brugere end private husholdninger har typisk en størrelse, der vanskeliggør bortskaffelse via den normale dagrenovation.

Ændringsforslaget vurderes på denne baggrund at medføre samme beskyttelsesniveau, som der kan opnås ved den eksisterende tekst i WEEE-direktivet.

5. Høring

Forslaget er sendt i høring den 13. maj 2003 til 50 interessenter med svarfrist senest 22. maj 2003.

Svarfristen er udløbet, men der er kun kommet få bemærkninger fra interessenterne.

Dansk Transport og Logistik, FEHA, BFE, IMOKA og Københavns Kommune har ingen bemærkninger til ændringsforslaget.

Dansk Industri og ITEK har ikke bemærkninger til de konkrete ændringer, men henleder opmærksomheden på, at der kan opstå problemer med at definere, hvorvidt det nye produkt rent faktisk erstatter et tilsvarende produkt.

Genvindingsindustrien og HS finder ændringen hensigtsmæssig, da et finansielt producentansvar med tilbagevirkende kraft skønnes at kunne udgøre en økonomisk trussel mod visse producenter og importører.

Affald danmark finder det uheldigt, at producentansvaret for affald fra andre end private husholdninger reduceres, herunder specielt at ansvaret for indsamling og oparbejdning adskilles fra det finansielle ansvar. Affald danmark forudser endvidere problemer med finansieringen i forbindelse med behandling af konkursramte virksomheder.

5

RenoSam anbefaler, at direktivet fastholdes, bl. a. fordi man forudser at virksomhederne vil forsøge at aflevere affaldet via indsamlingsordningerne for WEEE fra husholdninger, og således påføre disse producenter omkostningerne. Alternativt frygter RenoSam at virksomhederne vil opmagasinere WEEE på egen ejendom.

Landbrugsrådet vil ligeledes fastholde direktivets oprindelige tekst, bl. a. fordi man finder det uhensigtsmæssigt, at princippet om at producenten bære ansvaret for produktets sikkerhed, som ligeledes genfindes i anden lovgivning, herunder fødevarerlovningen fraviges med den ændrede tekst.

Advokatrådet finder, at ændringsforslaget er i strid med fundamentale danske retsprincipper, da en producent ved levering af et nyt produkt skal bære det økonomiske ansvar for indsamling og behandling af udtjent udstyr hidrørende fra en tidligere producent.

IT_Brancheforeningen støtter Kommissionens forslag til ændring af artikel 9.

Sagen har endvidere været forelagt Miljøspecialudvalget. I den forbindelse har Landbrugsrådet og

RenoSam bekræftet tidligere høringsvar, som refereret ovenfor.